

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Paratodau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Is-adran Datblygu Gwlediga Deddfwriaeth o fewn Adran yr Amgylchedd, Sgiliau ac Adnoddau Naturiol Llywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Paratodau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021.

Lesley Griffiths AS

Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig

5 Ionawr 2021

Rhan 1

1. Disgrifiad

Bydd Rheoliadau Paratodau Cig (Diwygio ac Addasiadau Darfodol) (Cymru) (Ymadael â'r UE) 2021 (yr "offeryn") yn gwneud diwygiadau i gyfraith yr UE a ddargedwir, sy'n gymwys o ran Cymru a pharth Cymru, mewn perthynas â'r fasnach mewn anifeiliaid a chynhyrchion perthynol.

Daw'r offeryn hwn i rym ar 6 Ionawr 2021.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Mae'r offeryn yn cael ei wneud gan Weinidogion Cymru drwy arfer y pwerau a roddwyd gan baragraff 11A(1) o Atodlen 2 i Reoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) 2011 (O.S. 2011/2379) (Cy. 252). Mewnosodir paragraff 11A o Atodlen 2 i Reoliadau Rheolaethau Swyddogol (Anifeiliaid, Bwyd Anifeiliaid a Bwyd, Ffioedd Iechyd Planhigion etc.) (Cymru) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) 2020. Daeth y Rheoliadau hyn ac, felly, y diwygiad i Reoliadau'r Fasnach mewn Anifeiliaid a Chynhyrchion Perthynol (Cymru) 2011, i rym ar ddiwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu.

Yn dod i rym

Yn unol ag adran 11A(4) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, hysbyswyd y Llywydd y daw'r Rheoliadau i rym o fewn 21 diwrnod ar ôl i'r offeryn gael ei osod.

Heb y ddeddfwriaeth hon, byddai'n anghyfreithlon i fasnachwyr fewnforio paratodau cig wedi'u hoeri o'r UE. Mae busnesau wedi nodi nad ydynt yn gyfforddus yn masnachu mewn ffordd nad yw'n cydymffurfio â'r gyfraith, sy'n golygu na fyddai archfarchnadoedd yn gosod archebion sy'n cynnwys eitemau anghyfreithlon megis selsig, pelenni cig a pharatodau cig eraill. Byddai i hyn ganlyniadau ariannol i fusnesau a byddai'n amharu ar gyflenwadau bwyd drwy gyfyngu ar argaeledd cynhyrchion.

Bydd yr OS hwn yn helpu busnesau i allu paratoi ar gyfer bywyd y tu allan i'r farchnad sengl ac yn lliniaru problemau sy'n gysylltiedig â chyflenwadau bwyd ar unwaith drwy ei gwneud yn bosibl i'r cynhyrchion bwyd hynny y mae'r Gwaharddiadau a'r Cyfyngiadau hyn yn effeithio arnynt gael eu mewnfario am gyfnod cyfyngedig.

Dim ond ar ôl diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu y daeth y pŵer galluogi hwn ar gyfer datgymhwyso'r Gwaharddiadau a'r Cyfyngiadau ar baratodau cig ar gael, am mai dim ond gyda Rheoliadau Rheolaethau Swyddogol (Anifeiliaid, Bwyd Anifeiliaid a Bwyd, Iechyd Planhigion etc.) (Diwygio) (Ymadael â'r UE) (Rhif 2) 2020 y daeth y pŵer galluogi hwn i rym.

Gyda'i gilydd, roedd y rhesymau hyn yn golygu bod 'bwllch aer' yn y ddeddfwriaeth hon sy'n gweithredu'r bwriad polisi yn anochel.

Byddai 'bwllch aer' yn golygu, hyd nes y deuai'r OS hwn i rym, y byddai'n dechnegol anghyfreithlon mewnfario paratodau cig wedi'u hoeri o'r UE i Gymru ar ôl diwrnod cwblhau'r cyfnod gweithredu. Mae Lloegr a'r Alban yn gwneud offerynnau cyfatebol i ddileu'r amod mewnfario hwn. Tra bod 'bwllch aer' dros dro yn sefyllfa y gellir ei rheoli'n weithredol, dylai fod mor fyr â phosibl. Heb gysondeb, byddai mewnforyr mewn helbul. Er mwyn sicrhau gorfodadwyedd parhaus â gweddill y DU, a lleihau hyd y 'bwllch aer', bu angen anwybyddu'r confensiwn 21 diwrnod.

Ar hyn o bryd, rydym yn masnachu mewn cynhyrchion y mae Gwaharddiadau a Chyfyngiadau yn effeithio arnynt ac nid yw'r cynhyrchion hyn yn achosi unrhyw bryderon inni mewn perthynas ag iechyd y cyhoedd nac iechyd anifeiliaid. Fodd bynnag, ni fydd cyfundrefn archwiliadau iechydol a ffytoiechydol (SPS) y DU a'r UE yn cyd-fynd â'i gilydd yn awtomatig mwyach. Felly, mae gwahaniaethau posibl yn y dyfodol yn golygu na fydd, o bosibl, yn briodol datgymhwyso Gwaharddiadau a Chyfyngiadau oddi wrth yr UE yn yr hirdymor heb ddatblygu polisiâu a threfniadau llywodraethu priodol drwy Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cyffredin y DU.

3. Cefndir deddfwriaethol

Gan y bydd y DU a'r UE yn dod yn 'drydydd gwledydd' i'w gilydd ar ôl i'r cyfnod pontio ddod i ben, bydd angen i fewnforyr ac allforyr i'r ddau gyfeiriad gydymffurfio â gwarantau iechyd ychwanegol o fewn gofynion Tystysgrifau Iechyd Allfario a Gwaharddiadau a Chyfyngiadau eraill a nodir yn neddfwriaeth yr UE a deddfwriaeth y DU a ddargedwir.

Mae Gwaharddiadau a Chyfyngiadau presennol sy'n ofynnol ar gyfer masnach o fewn y Gymuned rhwng Aelod-wladwriaethau (megis anifeiliaid byw, er enghraifft), ond bydd 'statws trydedd wlad' newydd yn dod â llw o Waharddiadau a Chyfyngiadau newydd ar gyfer masnach y DU â'r UE. Ar gyfer mewnforyn o'r UE a gwladwriaethau EFTA, mae'r Gwaharddiadau a'r Cyfyngiadau hyn wedi'u dileu i raddau helaeth, ond yn ddiau bydd ein hallforyn i'r UE yn eu hwynebu. Bydd y gofynion newydd hyn yn gofyn am newidiadau i'r gadwyn gyflenwi, y bydd angen i'r diwydiant ddarparu ar eu cyfer.

Mae'r mwyafrif o Waharddiadau a Chyfyngiadau wedi'u hysgrifennu ac wedi'u diffinio yn y Tystysgrifau Iechyd Allfario a atodir i deddfwriaeth yr UE. Wrth baratoi ar gyfer ein hymadawiad â'r UE, er mwyn datgymhwyso'r Gwaharddiadau a'r Cyfyngiadau hyn ar fewnforyn i'r DU, dilëwyd y Tystysgrifau Iechyd Allfario hyn o'n deddfwriaeth yr UE a ddargedwir. Fodd bynnag, mae rhai Gwaharddiadau a Chyfyngiadau wedi'u hysgrifennu o hyd ym mhrif gorff ein deddfwriaeth yr UE a ddargedwir.

O 1 Ionawr 2021 ymlaen, bydd yn rhaid i baratodau cig a fewnforir gydymffurfio â gwarantau iechyd anifeiliaid ac iechyd y cyhoedd penodol fel y'u nodir mewn deddfwriaeth ddomestig a deddfwriaeth yr UE a ddargedwir. Mae Penderfyniad y Comisiwn 2000/572/EC yn nodi'n benodol fod yn rhaid i baratodau cig a fewnforir o drydydd gwledydd fod wedi cael eu rhewi "*at an internal temperature of not more than – 18 °C at the production plant or plants of origin*"

4. Diben ac effaith fwriadedig y ddeddfwriaeth

Diben yr offeryn hwn yw atal dros dro y gofyniad i baratodau cig a fewnforir i Gymru o sefydliadau a leolir yn Aelod-wladwriaethau'r AEE, Ynysoedd Ffaröe, Kalaallit Nunaat (Greenland) neu'r Swistir fod wedi'u rhewi'n ddwfn

Bydd yr amod hwn, os caiff ei osod, yn achosi problemau sylweddol i fewnforwyr cig o'r UE. Gellir ystyried bod yr amod yn rhy ragnodol pan fyddwn yn ystyried ein bod yn cyd-fynd â'r UE ar hyn o bryd o ran yr holl reoliadau a safonau a bod gennym lefelau bioddiogelwch a statws iechyd anifeiliaid tebyg a'r un rheolaethau ar gyfer cynhyrchu a pharatoi cynhyrchion cig. Os na chaiff yr offeryn hwn ei gymhwyso, o dan y gyfraith, ni allai mewnforwyr fewnforio paratodau cig ffres o'r UE a gwladwriaethau eraill a byddai i hyn oblygiadau negyddol i'r gadwyn cyflenwi bwyd.

Bwriedir i'r ddarpariaeth hon fod yn un dros dro oherwydd, yn unol â Model Gweithredu'r Ffin Llywodraeth y DU, bydd y DU yn cyflwyno gofyniad i Dystysgrifau Iechyd Allforio gael eu hanfon gyda chynhyrchion anifeiliaid a fewnforir a fydd yn gorfod bodloni'r amodau a nodir ynddynt. Gwneir penderfyniadau ar yr amodau hynny, o fis Ebrill 2021 ymlaen, o fewn trefniadau llywodraethu'r Fframwaith Iechyd a Lles Anifeiliaid Cyffredin.

Yr hyn a wna'r offeryn

Mae rhan 2 o'r offeryn yn diwygio Penderfyniad y Comisiwn 2000/572/EC dyddiedig 8 Medi 2000 sy'n gosod yr amodau iechyd anifeiliaid a'r cyhoedd ac ardystio milfeddygol ar gyfer mewnforio paratodau cig i'r Gymuned o drydydd gwledydd.

Mae rhan 3 o'r offeryn yn gwneud addasiadau darfodol i Benderfyniad y Comisiwn 2000/572/EC.

5. Ymgynghori

Ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus. Diben Rheoliadau 2012 yw ei gwneud yn bosibl i baratodau cig ffres barhau i gael eu mewnforio o'r UE a gwladwriaethau eraill.

6. Asesiad Effaith Rheoleiddiol

Ni luniwyd unrhyw asesiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r offeryn hwn. Mae'n parhau â'r sefyllfa a fodolai cyn pontio o'r Undeb Ewropeaidd ac, felly, ni ragwelir unrhyw effaith ar y sector preifat, y sector gwirfoddol na'r sector cyhoeddus.